

Fietstocht langs de Oosterschelde (pagina's 192-195).

61 km | 8 uur Deze stevige fietstocht start in Burgh op de Kop van Schouwen en gaat langs de Oosterscheldedijk met Blaaswieren en zeeanemonen. In de inlagen langs de dijk broeden Grote sterns en Kluten. Dan over de lange Zeelandbrug naar Noord-Beveland, waar langs het water Gele hoornpapaver en Zeekervel groeien. Je fietst terug over de Stormvloedkering en het werkeiland Neeltje Jans. Op het laatste stukje heb je een goede kans om Zeehonden te zien.

Hoe te bereiken:

auto: rijd naar Haamstede via de N57 of N59; neem in het dorp de eerste straat links richting kerk; rijd door naar Burgh. Rechtsaf op de driesprong vlak voor de kerk; eerste straat links, houd rechts aan voor het weggetje naar het parkeerterreintje van Pannenkoekenmolen De Graanhalm. Hier kunt u bij terugkomst een pannenkoek eten (open 12-20 uur; tel. 01115-2415).

openbaar vervoer: ga eerst met de trein naar Middelburg of Rotterdam. Neem dan bus 133 vanuit NS-station Middelburg naar Burgh-Haamstede (45 minuten). Vanuit NS-station Rotterdam ben je met metro en bus 2 uur onderweg. Uitstappen bij bushalte Burghse weg, vlak bij pannenkoekenmolen De Graanhalm.

Beschrijving wandeling:

Vanaf parkeerplaatsje bij molen op de Leliëndaleweg linksaf; tweede straat links (het weggetje voor de straat die meteen op de hoofdweg komt). Onder de grote weg door, aan de andere kant van de weg terugrijden tot de Meeldijk. Hier linksaf en de Meeldijk volgen tot de Suikerdijk. Hier linksaf langs de jachthaven.

- (1) Hier kijken we uit over de machtige Oosterschelde. Bij laag water zie je op de bodem van het jachthaventje Zeesla, Schaalhoorns en Japanse oesters. Boven de haven vliegen Zilvermeeuwen.

Fiets verder langs het water naar de Plompetoren.

- (2) Rechts lag vroeger het dorpje Coudekerke dat in 1585 door de zee verzwolgen werd. De Plompetoren is het enige bouwsel dat nog van het dorp over is. De inlaag ligt tussen een eerste en een tweede dijk als een extra bescherming tegen de zee. De plassen die hier liggen zijn de oude karrevelden, waar vroeger klei werd gewonnen voor de dijk. In en langs de plassen zie je altijd wel Tureluurs, Bergeenden en Kluten. We zien op de karrevelden het rood van Kortarig zeekraal en Klein schorrekruid, het blauw van Zeeasters en het donkergroen van Rood zwenkgras.

Op de driesprong links aanhouden. Eerste fietspad rechts (knooppunt 81). Bij uitkijkpunt rechts omhoog en daarna weer naar benden en verder langs water fietsen. Parkeerplaats oversteken en verder langs water fietsen. Bij Friet Tureluur koffie en belegde broodjes. Aan je rechterhand ligt de Schelphoek. Aan het einde van deze baai gaan we het kleine piertje op om naar vogels te kijken.

- (3) Dit is een prachtige plek om naar vogels te kijken, wanneer er tenminste geen wadpierstekers op de slikken lopen. Behalve veel meeuwen als Kleine mantelmeeuw, Zilvermeeuw en Kokmeeuw zie je bij laag water vaak Rosse grutto's, Zilverplevieren, Bonte strandlopers en Scholeksters die op de slikken naar voedsel zoeken.

Fiets verder langs de Inlaagweg met de inlagen met eilandjes aan je rechterhand. Ook links ligt een gebied met open water en eilandjes.

- (4) Rechts liggen de Wevers inlaag en de Flaauwers inlaag. Op de eilandjes broeden Visdiefjes en Grote sterns die je in het broedseizoen af en aan ziet vliegen met kleine visjes. Vanaf hier ligt links het plan Tureluur dat is ontwikkeld om het verlies van de buitendijkse schorren en slikken te compenseren. Dat verlies is het gevolg van de aanleg van de Pijlerdam waardoor het verschil tussen hoog en laag water met een kwart is afgenomen. Je ziet hier vaak grote groepen Lepelaars in het water naar voedsel zoeken. Verder veel Grauwe ganzen, Rotganzen, Bergeenden en Kluten.

Fiets verder. Bij café de Heerenkeet kun je koffie drinken. Vanaf daar het fietspad naar beneden langs het water verder vervolgen.

- (5) Op veel plekken bestaat het talud van de dijk uit grote betonblokken die met asfalt zijn bedekt. Hier valt weinig meer te beleven. Op andere plekken bestaat het talud nog uit blokken basalt. Hier zie je soms een mooie zonering van verschillende soorten planten en dieren die zijn aangepast om tijdens de cyclus van eb en vloed lang of juist heel kort onder de zeespiegel te staan. Je ziet dan een scherpe zonering met bovenaan de gele korsten van het Groot dooiermos, daaronder de lichtgroene velden van Klein darmwier en daaronder de bruine zone van Blaaswier. Nog lager zie je veel schelpdieren, zoals de blauwzwarte Mossel, de gedraaide Gewone alikruik, de ronde kapjes van de Schaalhoorns en daartussen de kleine Zeepokken. Als je geluk hebt vindt je in deze zone ook de dieprode Paardenanemonen. Ga bij dit (of het volgende) trapje langs het talud naar beneden en loop linksaf een stukje langs de waterlijn om de zeeanemonen te zien.

Fiets verder langs het water

- (6) Let ook hier op de zonering van wieren en schelpdieren langs het talud. Langs het fietspad groeien allerlei plantensoorten van de zee kant. Twee soorten, karakteristiek voor de Oosterscheldepolder, zijn Zeekool en Zeekervel. Maar je vindt hier ook allerlei soorten die je elders vooral op de hoge kwelder ziet, zoals Engels gras, Zeealsem, Hertshoornweegbree en Deens lepelblad. Links liggen de plassen van het plan Tureluur, waar je vaak Bergeenden, Kluten en Lepelaars ziet.

Fiets verder langs het water. Ga een stukje voor de haven van Zierikzee van de dijk af en volg de Weldamweg richting Zierikzee. Kruis de Havenweg, even naar rechts, en dan het fietspad op langs de haven richting Zierikzee. In de stad rechts aanhouden met haven aan rechterhand.

- (7) Zet je fiets neer en loop even de schitterende brug over de oude haven op. Aan de andere kant van de brug ligt de Oude havenpoort. Kijk op de kademuren naar de zonering van wieren en schelpdieren die we ook langs de Oosterscheldepolder zagen.

Neem de brug rechts (voor de brug over de oude haven), steek de weg over en houd rechts aan ('s-

Heer Lauwerhof). Op het Groene Weegje rechtsaf, de Straatweg volgen, flink doorrijden. Op de Straalweg rechtsaf, dan het fietspad over de Zee-landbrug op.

- (8) Hier in het water voor de hoge brug leven een groot aantal dieren die kenmerkend zijn voor het zoute water van deze zee arm. Je krijgt ze alleen te zien, wanneer je gaat duiken. Je wordt dan ondergedompeld in een prachtige sprookjeswereld met Kortsnuitzeepaardje, Viltkokeranemoon en het Witte wenteltrapje. Een dier dat je vanaf de brug soms wel te zien krijgt is de Bruinvis. Speur daarom midden op de brug met de kijker zorgvuldig het water af. Hier zwemmen ook Kabeljauw en Zeebaars.

Fiets stevig door. De brug is 5 km lang. Aan de overkant eerste weg rechts nemen en naast de brug terug fietsen. Vlak voor de dijk rechtsaf onder brug door. Na 200 m de dijk op fietsen en over fietspad terug langs het water en de tocht voortzetten in westelijke richting. Ga even op het bankje voorbij het kunstwerk zitten.

Fiets daarna verder en passeer de jachthaven van Colijnsplaat aan je rechterhand. Ga direct na de jachthaven naar rechts en fiets verder langs het water. Dit fietspad komt weer uit op de Westzeedijk. Snel daarna ga je naar rechts door het hek een paadje op dat langs enkele plassen en moerassen voert.

- (9) Je komt nu door een echt vogelparadijsje met plassen en dichte rietmoerassen. Luister naar Rietgors, Rietzanger en Kleine karekiet. Als je geluk hebt hoor je de Roerdomp of de Waterral. In de plas zoeken Lepelaars, Kluten, Dodaarzen en Bergeenden naar voedsel. Langs de oevers foerageren Tureluurtjes en natuurlijk ontbreken ook de Grauwe ganzen niet. Regelmatig vliegt hier de Bruine kiekendief, jagend op rietgorzen en karekieten.

Direct langs het water groeien Zeebies, Harig wilgenroosje en Riet. Wat van de waterkant vind je Zilver schoon, Heelblaadje en Reukeloze kamille. Voorbij de bocht moet je even over de dijk heen klimmen. Hier ligt een mooi buitendijks schor met Kortarig zee kraal, Klein schorrenkruid en Engels slijk gras.

Aan het einde van het fietspad over of langs het hek klauteren. Fiets een stukje verder langs de Verlaetweg. Ga de eerste weg (Emelissedijk) rechtsaf. Ga naar het fietspad langs de Oosterschelde en fiets verder met het water aan je rechterhand.

- (10) Langs de dijk binnenlands groeit veel Blaassilene. Langs de buitendijk met zijn grote betonnen platen zie je hier en daar plantensoorten die kenmerkend zijn voor de oevers van de Oosterschelde: Gele hoornpapaver en Zeekervel. Verder zie je hier Muurpeper, Middelste teunisbloem en veel Reukeloze kamille. Langs de waterlijn vliegen zo nu en dan kleine groepjes Steenlopers even op voordat ze verder rennen.

Volg het fietspad langs het water. Op een gegeven moment passeer je een duingebiedje. Direct hierna rechtsaf over klein fietspaadje met links camping en rechts bosjes. Volg fietsroute naar fietsknooppunt 05. Je rijdt eerst tussen vakantie-huisjes en dan om de jachthaven (aan rechterhand); aan het eind sla je linksaf en volg je verder de route naar fietsknooppunt 05. Volg op T-splitsing de route naar fietsknooppunt 04, rechtsaf onder weg door en dan meteen rechtsaf de Pijlerdam op.

- (11) Na de eerste Pijlerdam komen we op het werkeiland Neeltje Jans. Rechts ligt een mooi duingebied waar in de duindoornstruwelen veel Nachtegalen, Grasmussen, Kneutjes en Sprinkhaanzangers broeden. Je kunt hier even langs het strand gaan zitten.

Verderop kun je (tegen betaling) het Deltapark Neeltje Jans bezoeken. Je kunt dan ook de Stormvloedkering van binnen uit bekijken. Dit is een goede plek om Dwergsterns te zien, die je makkelijk herkent aan hun gele snavel. Vlak bij de Pijlerdam zie je in het water van de Oosterschelde velden met het Japanse bessenwier, dat soms enkele meters hoog kan worden en in de jaren tachtig uit de Stille Oceaan zich hier gevestigd heeft. In de berm groeit veel Middelste teunisbloem en Fijne kervel.

Verderop langs de tweede en derde Pijlerdam heb je een goede kans om een Zeehond te zien zwemmen.

Volg de Pijlerdam tot op Schouwen. Fiets naar het kerktorentje van Burgh. Ga dan rechtsaf en weer naar links over het parkeerterrein naar het parkeerterreintje bij pannenkoekenmolen De Graanhalm om een pannenkoek te eten.

Opmerkingen en aanvullingen:
frank.berendse@wur.nl

